

Název objektu		Vila pro J. A. Richtera č.p. 585
Adresa	Na Kopečku č.p. 585 Raspenava	
K.ú./parcela č.	Raspenava/p.č. 302 zahradka p.č. 301/1, 2, 3, 4, 5	
Architekt	Franz von Krauss (1865–1942) Josef Tölk (1861-1927)	
Stavitel	(?)	
Projekt	(?)	
Realizace	1899	
Vlastník	soukromá osoba	
Typ objektu	obytný	
Typ památkové ochrany		
Popis: Vilu obklopenou zahradou s parkovou úpravou nechal v horní části Raspenavy postavit pro svého zetě malíře Franze Wenzela Jägera (1861-1928) jeho tchán Josef Anton Richter, majitel prádelny česané vlny v nedalekém Luhu. Vilu nepravidelného půdorysu tvoří srostlice navzájem se prostupujících hmot s důsledně asymetrickými průčelími. Z jižní fasády vystupuje polygonální těleso schodiště, které komunikačně propojuje jednotlivá podlaží. Do centrální převýšené části severního průčelí byla umístěna jídelna se schodištěm vedoucím do patra, kde se nacházel umělcův ateliér prosvětlený segmentově ukončeným ateliérovým oknem. K jídelně přiléhala z východu obytná místnost s terasou rozšířená o prostor polygonálního rizalitu propojená s ložnicí a sociálním zázemím, ze západu pak kuchyň se spíží a další pokoj. Do jídelny se vcházelo přes halu, ze které byly přístupny další místnosti zvýšeného přízemí. V patře se kromě ateliéru nacházely další soukromé pokoje obyvatel vily a dle dobových zvyklostí pravděpodobně i pokoj hostinský. V polozapuštěném suterénu bylo situováno technické zázemí domu a zřejmě zde byla umístěna i obytná místnost pro správce domu či pro zahradníka. Fasády s výraznou kamennou podezdívkou jsou hladké, dekorované proškrabávaným barevným motivem vinné révy na rizalitu a motivem dubových ratolestí na štítu východního průčelí. Bohatší štuková dekorace se nachází na severním průčelí, kde se opakuje motiv dubových ratolestí s vnočením 1899 a erbem s trojicí štítů poukazující na majitelovu malířskou profesi. Na nárožích jsou umístěny dívčí maskarony, které opět hálí dubové ratolesti. Dalším výrazným prvkem fasád jsou dřevěné modrou barvou natřené konzoly podpírající přesahy střech. Interiér vily je dosud obdivuhodně dochován včetně výmalby stěn a tapet stropu salonu, původních kachlových kamen či dřevěného obložení stěn.		

Památkové zhodnocení:

Vzhledem k datu vzniku vily se jedná o velmi pokrokovou a pro místní prostředí atypickou stavbu od dvojice vídeňských architektů, absolventů tamní akademie, Franze von Krausse a Josefa Tölka. V Čechách a na Moravě navrhovali vily mj. v Jeseníku, Prostějově, Olomouci (vila Primavesi) a Novém Jičíně. Raspenavská vila je jejich zatím nejranější známou realizací na našem území. Objekt byl i místem setkávání významných umělců, Jägerových přátel. V katalogu výstavy pořádané ke 140. výročí umělcova narození se lze dozvědět, že vilu navštívil mimo jiné Edvard Munch, Leo Slezak, Franz Krattner či Franz Lehar. Jägerovi zemřeli bezdětní a jejich vilu posléze zdědil Jägerův bratr Josef. Ten ji v roce 1932 prodal Václavu Anderlemu z Buchvaldu, lesnímu radovi ve službě šlechtického rodu Thurn-Taxisů. V roce 1953 se do vily spolu se svou schovankou provdanou za výtvarníka Bohumila J. Jerie nastěhovala Marie Topičová (bývalá majitelka Topičova nakladatelství), která byla nucena odejít z Prahy. V držení rodiny Jerie vila zůstala až do roku 2007, kdy byla prodána současným majitelům.

Prameny a literatura:

Der Architekt 7, 1901, tab. 2

Architektonische Rundschau 4, 1902, Tafel 29

Jahrbuch des Deutschen Gebirgsvereines für das Jeschen – und Isergebirge. Reichenberg 1930

Strnad Jan. Regionální krajinomalba. In Jizerská kóta 0428, 5. číslo, ročník 1996, s. 31-40

Strnad Jan. Wenzel Franz Jäger, Malíř Jizerských hor. Katalog výstavy, Jablonec nad Nisou 2001

Vinklát Pavel V. - Filipová Dana. Raspenava město na Smědě. Liberec 2007

Šternová Petra. Jägerova vila. In Halík Pavel (ed.), Slavné vily Libereckého kraje. Praha Foibos 2007, s. 50-54

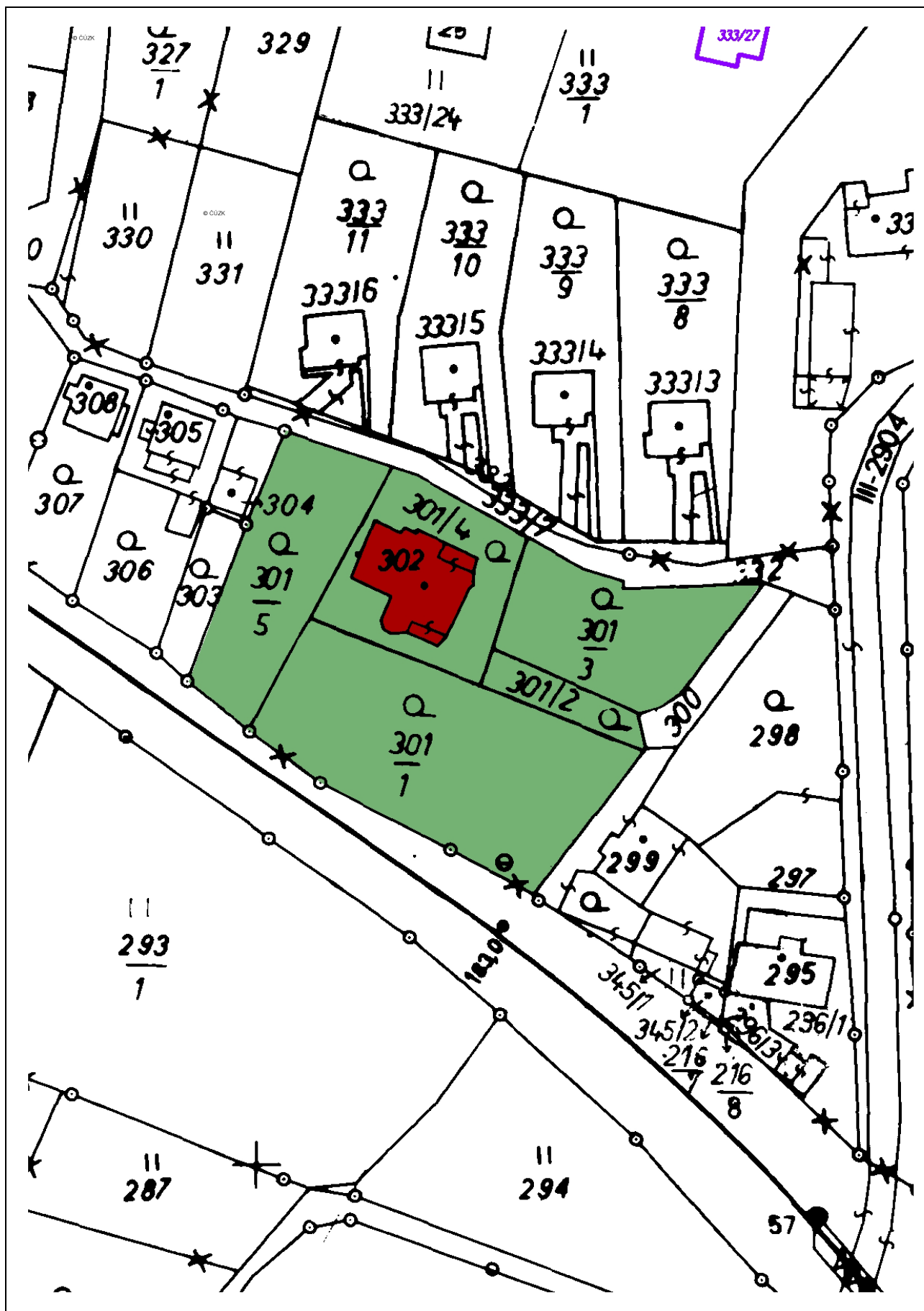
Semančík Maroš. Jägerova vila v Raspenavě. In Architekt 08,09, 2008, s. 106-107

Archiv digitální fotografie NPÚ ú.o.p. v Liberci, 070615ps DSC_0052, 53, 57, 070712ps DSC_0030-37, 0039-48, 0067-75, Aleš Jungmann 2007 02AV7146, 02AV7166

Zpracovatel Mgr.Petra Šternová

Datum 13. 10. 2009

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – situační zákres



Vila pro J. A. Richtera č.p. 585– plánová dokumentace

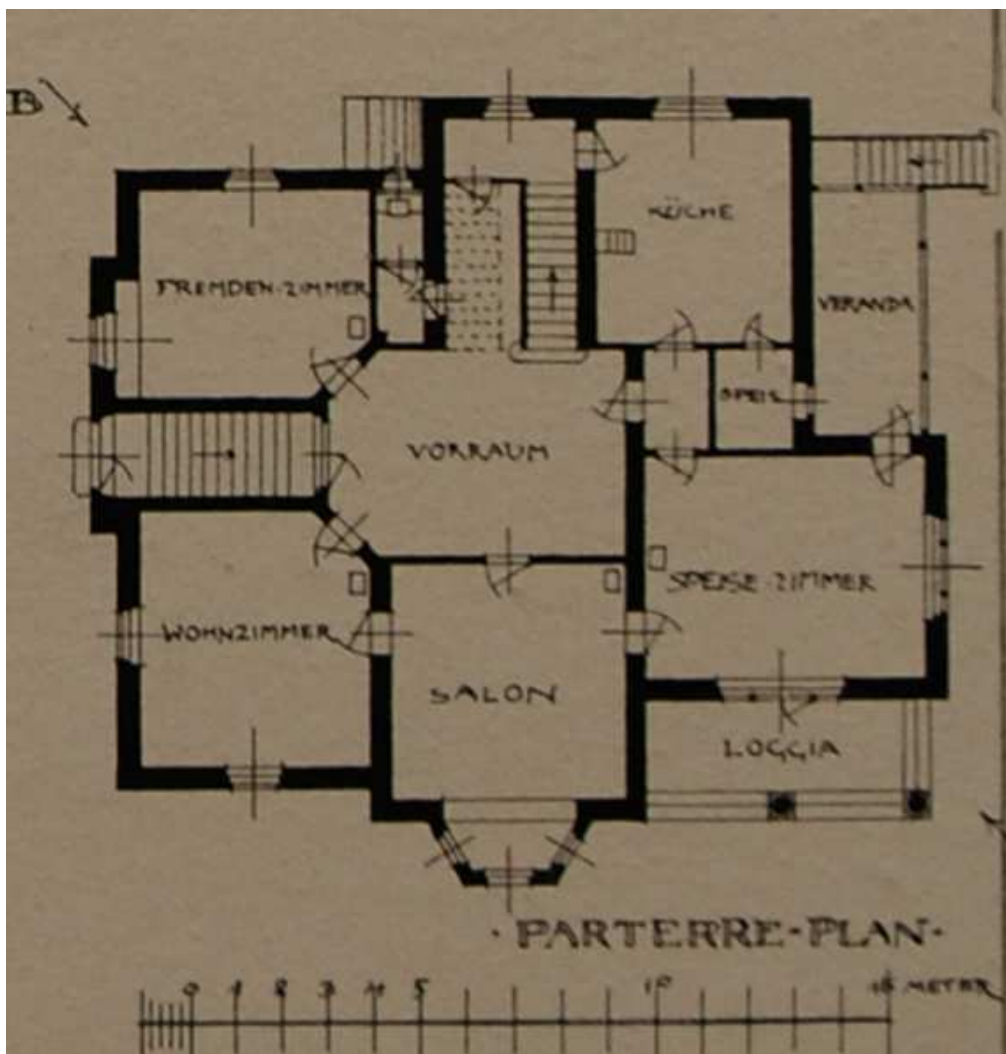


nerealizovaný návrh domu č.p. 585 od Franze von Krausse a Josefa Tölka publikovaný v časopise
Architektonische Rundschau 18, 1902, tab. 29

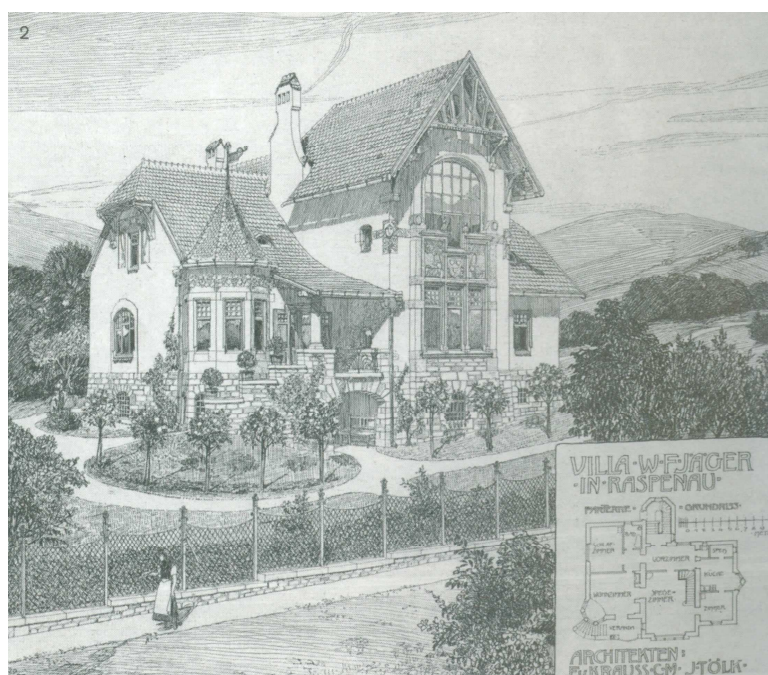


nerealizovaný návrh domu č.p. 585 od Franze von Krausse a Josefa Tölka publikovaný v časopise
Architektonische Rundschau 18, 1902, tab. 29

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – plánová dokumentace



nerealizovaný návrh půdorysu přízemí domu č.p. 585 od Franze von Krausse a Josefa Tölka publikovaný v časopise Architektonische Rundschau 18, 1902, tab. 29



návrh domu č.p. 585 od Franze von Krausse a Josefa Tölka publikovaný v časopise Der Architekt 7, 1901, tab. 2

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – fotodokumentace stávajícího stavu



foto 070605ps DSC_0301 – pohled od severovýchodu



foto 070605ps DSC_0304 – pohled od jihozápadu

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – fotodokumentace stávajícího stavu



foto 070605ps DSC_0303 – pohled od západu



foto 070605ps DSC_0306 – rizalit jižního průčelí

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – fotodokumentace stávajícího stavu



foto 070605ps DSC_0299 – detail rizalitu jižního průčelí



foto 070605ps DSC_0289 – detail štítu západního průčelí

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – fotodokumentace stávajícího stavu



foto 070605ps DSC_0233 – jídelna



foto 070605ps DSC_0228 – jídelna

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – fotodokumentace stávajícího stavu



foto 070605ps DSC_0234 – detail tapet stropu jídelny



foto 070605ps DSC_0235 a 239 – kamna jídelny a pokoje v přízemí

Vila pro J. A. Richtera č.p. 585 – fotodokumentace stávajícího stavu



foto 070605ps DSC_0221 a 225 – obytná místnost



foto 070605ps DSC_0246 a 257 – hala přízemí a místnost patra